

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie po południu, oprócz niedziel i świąt uroczystych.

W soboty z dodatkami ilustrowanymi dla prenumeratorów.

Exemplarz pojedynczy 3 kop.

Na stacjach kolejowych 5 kop.

Prenumerata w Łodzi wynosi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb 50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie.
Zagranicą miesięcznie rb. 1.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 9 do 1 w redakcji — Widzewska 106a. i od 7 do 8 w administracji ulica Przejazd 1.

Redakcja ulica Widzewska nr. 106a (Telefonu Nr. 20-22). Administracja — Przejazd nr. 1 (Telefon 20-30). Nr. skrzynki pocztowej 570.
Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca.

W niedziele i święta Administracja otwarta od godz. 11 rano do 1 po południu.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronie 50 kop. a wiersz lub jego miejsce, wśród tekstu 60 kop., reklamy po tekście 15 kop., nekrologia 15 kop., Ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamiejscowe po 12 kop. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia małe 1 i pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 10 wyrazów.

Kantor własny: Warszawa, Marszałkowska 81a m 16. Tel. 198-65. Filje: Zgierz, Aleksander Lach, kiosk kolportacyjny. :: Zduńska Wola, Księgarnia Welenowskiego.

TEATR POLSKI Cegielniana Nr. 63. **Dziś „Parjasy“** Zapolskiej **Jutro po poł. „Bajka o wilku“** Zapolskiej **wiecz. „Parjasy“** Zapolskiej

Opera i operetka Łódzka Konstantynowska 16. **Dziś wieczorem pierwszy raz „Zuza“** Zapolskiej **Jutro po poł. „Karnawał w Warszawie“** Zapolskiej **wiecz. „Zuza“** Zapolskiej

SALA KONCERTOWA ULICA DZIELNA № 18. W poniedziałek, dnia 16 lutego 1914 roku **WIELKI KONCERT** **WILLY BURMESTRA** (skrzypce) **Emeryka Kryś** (fortepian)

Bilety do nabycia wcześniej w składzie instrumentów muzycznych i nut Friedberga i Kotza, Piotrkowska 90, a w dzień koncertu od godz. 6 wiecz. w kasie na miejscu. Początek o godz. 8 i pół wieczorem. Szczegóły w programach.

Łódź, Dzielna 18. Sala Koncertowa dn. 21 lutego r. b. w celu posilenia funduszów instytucji pom. przy Stow. Kom. **L. O. H. P.** odbędzie się **WIELKA KONKURSOWA MASKARADA „TANGO“**

za najoryginal. kostjomy wyznacza się 8 nagród. Za konkursowy taniec „Tango“ 2 nagrody. Wszystkie nagrody wystawione są w oknie wystawowym firmy **Fraget**. O godz. 2-ej p. północy fanfary przy dźwiękach 2 orkiestr oznajmia wielki pochód narodowości zamieszkałych w Argentynie i Brazylii. Sala dla dogodności Sz. Publiczności, dzięki estradzie, została powiększona i zaopatrzona w wentylację. Bilety można nabywać wcześniej w kancelarii Stow., Mikołajewska № 5 od godz. 10-12 i od 4-7, a w dzień Maskarady od g. 12 w południe w kasie Sal Koncertowej. Ceny w bufecie umiarkowane.

Nowootworzona **Hurtownia masła** **WILHELM JOHANSEN, Warszawa** ul. Ś-to Krzyska 5. Tel. 308-07. Adres dla telegramów: LAKTOZA-WARSZAWA.

Dr. med. P. BRAUN były asystent kliniki berlińskiej, osiadł w Łodzi jako specjalista chorób: **skórnych, wenerycznych, dróg moczowych, kosmetyki lekarskiej.** Przyjmuje od 8 i pół do 1 i pół i od 5 do 9 wieczór. Panie od 4-6. Dla pań osobna poczekalnia. **Krótką 4. Tel. 35-35.** 1276-4

Dr. B. Rejt, Średnia 5, telefon 33-79. Specjalista chorób: skórne, włosów, weneryczne, moczopięciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu salvarsanem Erlich-Hata „606“ 1914 (wśródzyl- nie). Leczenie elektrycznością, elektrolizą (usuwanie szpecących włosów) oświetlenie kanatu (uretroskopia). Przyjmuje od 9 i pół do 12 i pół i od 5-8. W niedziele i święta od 10-2 po poł. Dla pań oddzielna poczekalnia. 0321

Otrzymuje codziennie świeże transporty **masła solonego i niesolonego** we wszelkich gatunkach i sprzedaje po najniższych ostatnich cenach targowych. Wszelkie zamówienia wykonuje się najdokładniej i najszybciej. Przyjmuje się również zlecenia na dostawę wprost z Syberji dla P. P. Odbiorców 1282-2-1

Dr. med. S. ARONSON wyjechał. Wraca 16 lutego. 2365-3

Dr. med. S. Liniecki Choroby wewnętrzne i nerwowe specjal. (serca, płuc i przemiany materji) ----- Wólczańska 2, róg Zawadzkiej. :: Godziny przyjęć od 3-7 wiecz.

Bezrobocie w Galicji. Aczkolwiek skutki wojen bałkańskich dały się odczuć w całej Europie, nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości fakt, że najwięcej została poszkodowana w tym wypadku Galicja, jako prowincja monarchji habsburskiej, najbliższej sąsiadująca z państwami, będącymi widownią krwawej wojny.

Gdy zaś do tego dodamy jeszcze niepewny kurs polityki europejskiej i konieczność utrzymywania pogotowia wojennego w tej nieszczęśliwej prowincji, to przekonamy się, że położenie Galicji wogóle było godnym pożałowania. Nie należy również zapominać, iż na domiar złego w roku ubiegłym nawet natura sprzyściła się przeciwko biednym galileuszom, obficie darząc ich takimi powodziami, o których kroniki nie wspominały już dawno.

Wszystkie te nieszczęścia były właśnie głównym powodem silnego przesilenia ekonomicznego, jakie przechodziła Galicja i którego skutki—wobec ubóstwa skarbonki państwowej—uboga ludność ponosi w chwili obecnej. W ostatnich dniach właśnie nadchodzą z Galicji wieści bardzo smutne. Jak donoszą telegramy rozruchy na tle braku pracy przybierają coraz groźniejszy charakter. Onegdaj w południe we Lwowie tłumy robotników, pozbawionych pracy, zebrały się w śródmieściu, demonstrując głośno przeciw rządowi. Policja rozproszyła demonstrantów. Po południu rozruchy powtórzyły się ze zdwojoną siłą na placu Krakowskim i pobliskich ulicach. Tłum rzucił się na sklepy i stragany, rabując co się dało. Sklepikarze

i straganiarki uciekali w popłochu. W tym samym czasie deputacja robotników bez pracy udała się przed gmach namiestnictwa, żądając głośno zajęcia. Gmach namiestnictwa i ratusz strzeżone są przez silne oddziały wojskowe. Z demonstrantami łączyły się różne żywioły podejrzone, biorąc przeważnie udział w rabunkach. Rozruchy trwały przez cały dzień. Burmistrz i namiestnik przyjęli deputację robotników bez pracy. Wynikiem audjencji u namiestnika było to, że dwustu robotników ma niezwłocznie stanąć do pracy przy regulacji Pełtwi, 120 zaś przy robotach miejskich. Również prezydent miasta zaoferował paruset robotnikom pozbawionym pracy zarobek przy oczyszczeniu miasta. O godz. 8 wieczorem ulicznicy i bultajstwo zdewastowali częściowo

WIELKI WYBÓR KAPELUSZY DAMSKICH „La Belle Saison”

PIOTRKOWSKA 83.

1191—12

Zarząd Towarzystwa Kolei Elektrycznej Łódzkiej

ma honor podać do wiadomości P.P. akcjonariuszów, że stosownie do § 37 Ustawy Towarzystwa 17-te roczne zwyczajne ogólne zgromadzenie odbędzie się we wtorek 4/17 marca r. b. o godzinie 4-ej po południu w Banku Handlowym Łódzkim, Spacerowa 15.

Porządek dzienny:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok 1913.
- 2) Podział zysków za rok 1913.
- 3) Zatwierdzenie budżetu na rok 1914.
- 4) Wybór 3 członków Rady Zarządzającej i kandydata na miejsce ustępujących.
- 5) Wybór Członków Komisji rewizyjnej.

P.P. akcjonariusze, pragnący przyjąć udział w 17 ogólnym zebraniu, winni złożyć w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Tramwajowej Nr 6, nie później, jak do dnia 25 lutego (10 marca) r. b. akcje lub kwity depozytowe dla otrzymania biletów wejścia.

Gdyby zebranie ogólne, naznaczone na dzień 4/17 marca r. b. nie doszło do skutku z powodu przedstawienia niedostatecznej ilości akcji, to w środę 26 marca (8 kwietnia) w tym samym lokalu i o tej samej godzinie odbędzie się powtórne ogólne zebranie, które będzie prawomocne bez względu na ilość przedstawionych akcji.

Teatr MINIATURE

Cegielińska Nr. 34

Dziś 3 przedstawienia o godz. 6, 8 i 10 wieczorem. W niedzielę 4 przedstawienia o godz. 4, 6, 8 i 10 wieczorem. Na godz. 4 i 6 ceny miejsc niższe od 20 kop.

Dziś zupełnie nowy program operetka „Polska Piosenka” W. Rapackiego (syna)

w której w roli głównej występuje niezrównana artystka p. ADOLFINA ZIMAJER. — — — — — Arcyciekawa farsa „Kajcio” i część koncertowo-kabaretowa z udziałem p. Adolfiny Zimajer. 4 przedstawienia o godz. 4, 6, 8 i 10 wieczorem. Na godz. 4 i 6 ceny miejsc niższe od 20 kop. 1288—1

Dr. W. FISCHER

Ordynator szpitala Czerw. Krzyża

Choroby weneryczne, moczopięciowe, skórne i chirurgiczne.

Przyjm. od 10—12 r. i 6—8 w., w Niedziele święta 11—1.

ul. ZIELONA Nr. 3.

Piękność-to potęga!

Na pęgi, przyszcze, węgry, mokre i suche liszaje, krosty i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosm., leczniczy, niech żąda rozpowszechnionego i uznanego przez powagi lekarskie mydła Księdza Kneippa.

Informacje.

O węgiel dla przemysłu.

Na skutek starań, poczynionych przez Towarzystwo przemysłowców Królestwa Polskiego, ministerjum komunikacji poleciło zarządowi kolei warszawsko-wiedeńskiej, wynająć zagranicą 500 węglarek, departament kolejowy zaś pozwolił do 14 maja przewozić węgiel do Warszawy z Sosnowca, Strzemieszyc, Gołonoga i Dąbrowy drogą okrężną przez Dęblin za taką samą opłatą, jaką pobiera w najkrótszym kierunku kolei warszawo-wiedeńskiej.

Onegdaj naczelnik wydziału handlowego ministerjum handlu i przemysłu nadesłał prezesowi rady Towarzystwa przemysłowców, p. Marconiemu w Warszawie, telegram treści następującej:

„Według danych, posiadanych przez zarząd głównej kolei, kolej warszawsko-wiedeńska przywróciła naładunek według umowy i zgodziła się dostarczać w lutym 1280 wagonów na dobę. Proszę telegrafować, jakie są dalsze życzenia przemysłowców w najbliższym czasie”.

Podróżni klasy czwartej.

Ministerjum komunikacji zwróciło wreszcie—piszą „Birż. Wiadomości”—uwagę na warunki, w jakich podróżować są zmuszeni pasażerowie klasy 4-ej.

Dotychczas na to, aby jechać 4 klasą, trzeba było czekać, aż się na danej stacji zbierze przynajmniej 40 takich podróżnych. Dopiero wówczas dawano im wagony. W przeciwnym razie nieszczęśliwi podróżni czekać musieli tygodniami.

Obecnie podróżnych klasy 4-ej zrównouprawniono z podróżnymi innych klas, jednakże tylko na kolejach skarbowych.

Na kolejach prywatnych, a w tej liczbie i na licznych w kraju naszym podjazdówkach, po dawnemu podróżni klasy 4-ej będą lekceważeni tylko dla tego, że nie mają pieniędzy na kupno drogiego biletu.

Z za kordonu.

— Nowy sprzedawczyk. Jak donoszą Lechowi, sprzedał p. Zygmunt Ekowski foliark swój Maigorzawo pod Toruniem za pośrednictwem „Bauerbanku” komisji kolonizacyjnej. Przewłaszczenie już nastąpiło.

— Pomnik dla Marcinkowskiego. Cała prasa wielkopolska wzywa do zbierania składek na pomnik Karola Marcinkowskiego, mający stanąć na jego grobie w Poznaniu.

Z Litwy i Rusi.

□ Finlandczycy w Kijowie. Celem zapoznania finlandczyków z językiem rosyjskim i rosyjską terminologią kolejową ministerjum komunikacji wydelegowało do Kijowa kilku urzędników kolei finlandzkiej. Część ich pozostała w Kijowie, reszta zaś uda się do Odessy, gdzie obejmie posady rachmistrzów, buchalterów i t. d. Po kilku miesiącach finlandczycy powrócą na swe poprzednie stanowiska na kolejach finlandzkiej.

□ Niezadowolone. Kijowski oddział Związku narodu rosyjskiego zwrócił się telefonicznie do ministra spraw wewnętrznych z prośbą o przedsięwzięcie energicznych środków przeciwko zamierzonemu postawieniu pomnika „religijnemu i politycznemu anarchiście” Tarasowi Szewczence w Kijowie.

□ Represje. „Kurj. Lit.” dowiaduje się o zupełnie nowej w Wilnie praktyce. Przed kilku dniami komisarz 3-go cyrkulu łącznie z rewirami, skonfiskował w kantorze składu węgla kamiennego p. Markiewicza na Puhulance wszystkie druki w języku polskim.

Gubernator wileński skazał w drodze administracyjnej właściciela Aleksandra Puckiewicza i nauczycielkę Emilję Kuleszańkę na 25 rb. każdego, z zamianą na areszt dwutygodniowy: pierwszego za oddanie swego domu na „tajną szkołę” polską, a drugą—za nauczanie w tej szkole.

Z Królestwa.

§ Kary administracyjne. Aresztowanego administracyjnie p. Wiktora Kiesewettera, redaktora „Rolnika hrubieszowskiego”, za artykuł p. t. „Zagadka rozwiązana” skazano na 500 rb. kary lub 3 miesiące aresztu.

§ Wychodźstwo. W Zagłębiu Dąbrowskim ruch emigracyjny wzmógł się znacznie w ciągu ostatnich kilkunastu dni. Codziennie wyjeżdża zagranicę po kilkadziesiąt osób, za pośrednictwem biur emigracyjnych lub ich agentów. Wielu emigrantów i obywateli wyjeżdża bez paszportów zagranicznych lub półpaszków.

§ Uchwała o zamknięciu karczem. Na zebraniu gminy Łąka w Radziwiu w Płockiem na wniosek wójta zgodzono się prawie jednomyślnie na zamknięcie wszystkich karczem w gminie, a jest ich kilka w samym Łąku i jedna w Radziwiu.

§ Napady bandytów. Na jadącego z Sercka do wsi Białobrzegi Judkę Gombalowicza napałdło pięciu bandytów; pobili go i zrabowali 10 rb.

Opryszkowie umknęli bezkarnie.

§ Bezrobocie. Administracja fabryk Tow. akc. manufaktury schlosserowskiej w Ozorkowie zawiadomiła strajkujących robotników, że jeżeli do pracy nie powrócą, to fabryki będą zamknięte na czas nieograniczony.

W Ozorkowie zastrajkowali tkacze zarobni w liczbie 1.500, żądając podwyższenia płacy.

Z Warszawy.

(:) Zapis na rzecz Tow. lekarskiego. Spisano przed rejentem Z. Wasilutyskim akt oficjalnie regulujący sprawę zapisu ś. p. Bronistawy Antoniny z Grabowskiej doktorowej Sieragowskiej na rzecz warszawskiego Tow. lekarskiego.

Legat ten obciążony jest dożywociem starości sumą 50,000 rb. od której procenty przeznaczone są dla lekarzy polaków, pracujących na polu historycznym.

(:) Sprawa firmy Pilawitz, Wilczyński i S-ka. Sąd Handlowy, na żądanie Henryka i Wacława Wilczyńskich oraz Henryka Pilawitza, udzielił im tymczasowego glejtu, oddając ich jednocześnie pod dozór policji.

(:) Echa krwawego dramatu. Zraniony w cukierni na placu Zbawiciela przez męża swej znajomej, naczelnik więzienia na Pradze, Lubicz-Siedlecki, zmarł dziś w szpitalu Ujazdowskim.

(:) Napad bandycki. Wczoraj niejaką Aniela Zrańska, która w domu nr. 40 przy ul. Wolskiej urządziła sklep, zawiadomiła policję, że gdy o godzinie 3-ej po południu przyszła do lokalu sklepowego wdarło się tam za nią 4 młodych bandytów. Bandytci powalili ją na ziemię i pobili ją rękoczynami rewolwerów po głowie, zdarli z niej stanik i zabrali schowane na piersiach w oddzielnej torebce 950 rb., poczem zbiegli. Napadnięta dodaje, że czterech bandytców połączyli się z trzema zostawionymi na straży przed drzwiami towarzyszami.

Policja wdrożyła w tej sprawie dochodzenie.

Z sąsiedztwa.

× Na obchód 50-lecia uwłaszczenia włościan, magistrat zgierski a-ygnował 300 rb. (c)

× Z rzeźni zgierskiej. (c) Zgierska rzeźnia miejska zaopatrzona zostanie w nowy wielki kocioł, na kupno którego radni magistratu uchwalili asygnować z funduszów kasy miejskiej 1700 rb.

Z teatru.

Teatr Polski — „Parjasy” 5 obrazów, Gabryeli Zapolskiej.

(dokończenie)

Świetna obserwacja i łatwość z jaką Zapolska wprowadza na scenę upatrzone i podpatrzone p. stacie, sceniczność wszystkich jej utworów, tętniących życiem i fascynujących nastrojem — to zalety zdawna znakomitej autorce przyznane, nawet przez przeciwników realistycznego dramatu.

Nowa sztuka Zapolskiej p. t. „Parjasy”, wystawiona onegdaj po raz pierwszy w teatrze Polskim — przedewszystkiem nie jest sztuką, lecz cykiem pięciu krótkich dramacików, luźno z sobą spojonych.

Pokrewieństwo parjasów, będących bohaterami każdego z pięciu dramatów — jest dość dalekie; niedola duszy z różnych tu wypływa źródeł.

Jako „opowieści o parjasach” ilustrowana kilkoma dosadnymi obrazkami — rzecz jest bezwzględnie dobra. Inna rzecz, jeżeli „Parjasów” rozpatrywać mamy jako całość; jak na utwór sceniczny brak „Parjasom” harmonijnej budowy, brak jednolitej idei. Narracyjne (nawiasem—dość błędnie) wstępy nie tworzą spójnej, są to raczej reżyserowi niż widzowi potrzebne informacje, dotyczące wystawy; przechodzą tedy bez wrażenia i nawet w nastroju bynajmniej nie wprowadzają. Na szczęście obrazy Zapolskiej, malowane jedynie i soczyście, z całą znajomością sceny i psychologii widza — wywołują swoisty i mocny nastrój.

Dzięki pierwszorzędnemu zaletom dialogu, konsekwentnej potoczności akcji i dzięki niemylnym efektom — każda sztuka Zapolskiej jest dla aktorów polem do popisu, materialem do odtwarzania więcej niż podatnym, bo niezawodnie wdziecznym.

W pierwszym obrazku trzy dosadne typy charakterystyczne dali pp. Piotrowski, Machalski i Puchalski.

„To najokropniejsze” (akt II) jest dobrym tematem do rozwinięcia w dramat kilkuaktowy. Jest w tem silny nastrój i tragizm zgola niepowszedni; w migałkowym ujęciu ocalała jedynie główna postać Hrabiego. Zagrat ją p. Bogusiński, wykazując wielką inteligencję w ujęciu i pomysłach odtwórczych; uczynił sytuację zrozumiałą i intencję autorki uplastyczył na życie.

„Wśród zieleni” — to może najlepiej ujęty, najwzięjszy a zarazem najoryginalniejszy obrazek. Pewna groteskowość pomysłu wypada z korzyścią dla charakteru tego aktu.

Panienkę ze dworca, kukielkę przysięgłą królowej—niewolniczy mężczyzn, dziecko o kokich instyktach — grała p. Kochówna; włożyła w nią sporo osobistej trafnej obserwacji i zmiany kapryśnego humoru Panienci przeprowadziła z doskonałym zrozumieniem postaci.

Wprost doskonałym był p. Machalski jako parjas Jędrusiak.

Przy okazji poznaliśmy w odpowiedzi działniejszej rolę Panicza młodą i obiecującą siłę w p. Romanie. Młodzieńki artysta ma widoczny zapał i miłe warunki, nad którymi warto popracować.

P. Orzechowski (ogrodniczek) był dobry w charakterze.

„Stella Maris”, w pomysły nie nowa i dość monotonna w dialogu, podobała się jedynie dzięki skupionej, pięknej grze p. Bolesławskiej. P. Kułakowski był w miarę poważnym i dobroliwym kapitanem.

W pomysły najudatniejszy i zwięzły obrazek „W kurniku” dał autorce „Przedpiekła” okazję, do namalowania świetnego ła dla tragedii duszy dziecięcej. Charakterystyka „kokoszych duszyczek” z tego kojca, kilku rysami zaledwie zaznaczona, starczy za obszerny traktat o błędach wychowania w atmosferze fałszu „renomowanych” pensjonatów. Tragedja małej parjaski Oldzi, po mistrzowskiemu zamknięta w oprawę jednoaktówki — jest majstersztykiem, godnie wieńczącym cykl opowieści o parjasach.

Szarżowane umyślnie rozrywki i typy drugoplanowe znalazły odpowiednie wykonawczyń w pp. Różańskiej, Pieńkowskiej

Baranowskiej, Jarockiej, Solskiej, Chrzanowskiej, Ramowicz, Kochównie i Wirskiej. Oldzia p. Morskiej miała w każdym skenencie, w każdym ruchu i spojrzaniu głęboki ból samotnego dziecka, jak kwiat za słońcem, tęskniącym za ciepłem miłości rodzicielskiej. Dyskretna uduchowiona gra młodej artystki w krótkiej roli zajął ją pierwszorzędny blaskiem.

Wystawiono „Parjasów” bardzo starannie.

Konrad Tom.

Kalendarzyk.

Dziś Walentego
Jutro Faustyna i Jowity.
Imiona słowiańskie, dziś Niemira.

Jutro Sześćseta
Wschód słońca o g. 7 m. 33
Zachód 4 57
Długość dnia 9 26

Teatr Polski. Dziś „Parjas” Gabryeli Zapolskiej Jutro po poł. „Bajka o wilku” wiecz. „Parjas” Gabryeli Zapolskiej

Operetka Łódzka. Dziś i w poniedziałek „Zuza” Jutro po poł. „Karnawał w Warszawie”

Teatr warsz. Miniaturo. Cegielniana 84. Nowy program operetka, farsa, kabaret.

Biblioteka Stobelskich. (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 6-jej do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od 1-jej do 3-jej pp.

Czytelnia pism Tow. „Wiedza” Piotrkowska 108, otwarta od g. 6 po poł. do 10 wiecz., a w niedziele i święta od godz. 10-jej rano do godz. 10-jej wiecz.

Muzeum nauki i sztuki. (Piotrkowska nr 91). Otwarte jest od 4-jej po południu do 10-jej wiecz., a w święta i niedziele od 12 rano do 10 wiecz.

KRONIKA.

Wywóz towarów łódzkich zagranicę.

Według sprawozdania Izby eksportowej w Łodzi wywieziono zagranicę w r. 1913: 50 pudów wyrobów bawełnianych jako pierwszą partię próbną do Peracji, następnie 645 pudów towarów wełnianych, 4203 pudy wyrobów bawełnianych bielonych i niebielonych, 23,362 pudy towarów bawełnianych farbowanych i drukowanych i 757 wełnianych wyrobów wyższego gatunku.

Za wywiezione towary zwrócono fabrykantom cło w sumie 164,850 rb.

Towary wywieziono głównie do Persji i Mongolji i przeważnie były przygotowane specjalnie według wymagań tych krajów. Prócz tego część towaru zrucano na półwysep Bałkański.

W próbach eksportowych wzięło udział 23 firmy manufakturowe łódzkie.

Z Tow. wzajemnego kredytu.

Towarzystwo wzajemnego kredytu łódzkich kupców i przemysłowców (Piotrkowska 17) kończąc 7 okres działalności Tow. zamknęło swój bilans na 1 stycznia r. b. z pomyślnym rezultatem.

Towarzystwo licząc 1070 członków przy kapitale obrotowym rb. 392,525 z 10-krotną gwarancją i zapasowym kapitale rb. 29,059 kop. 51 zdyskontowało wekale w r. 1913 na sumę około 10 milionów rb. przy czym do odpisania miało na straty 15455 rubli.

Czysty zysk Towarzystwa za rok ubiegły wynosi 31,779 rb. 33 kop. — w stosunku do kapitału wynosi przeszło 8 proc.

Tow. Muzeum nauki i sztuki.

W niedzielę, dnia 15 lutego od godz. 5 po południu w dziale przyrodniczym Muzeum udzielać będzie objaśnień dr. Justman.

Ceny wejścia zwyczajne po 10 i 15 kopiejek.

Wczoraj zwiedziły Muzeum uczennice szkoły p. Abe i dzieci szkoły miejskiej z Konstąntynowa.

P. Feliks Tyber złożył do zbiorów Muzeum uniwersał poborowy z r. 1631.

Czytanki dla dzieci.

Jutro 15 b. m. o godzinie 2-jej i pół po południu odbędą się staraniem Tow. „Wiedzy” następujące czytanki dla dzieci: w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej nr. 289 „O dobrym synu”, w sali Poznańskiego przy ul. Ogrodowej nr. 18 „O krasnoludkach”, w sali zaś szkoły kolejowej przy ul. Przejazd nr. 39 „Przygody chłopca”. Czytanki będą ilustrowane obrazami nikiącymi; wejście na czytankę po cztery grosze.

„Pię Kubą do Jakóba”.

Przypominamy, że odczyt adw. przys. Eug. Sokołowskiego odbędzie się dziś o g. 8 i pół wiecz. w sali Jadalnej fabryki Geyera, ulica Piotrkowska nr. 289, róg Czerwonej.

Pozostała ilość biletów od 10 do 20 kop. nabyć można przy wejściu. Młodzież płaci 5 kop.

Z Tow. „Przyszłość”.

Zwyczajne tygodniowe zebranie członków abstynentów „Przyszłość” odbędzie się w niedzielę dnia 15 lutego o godz. 2 i pół w lokalu własnym przy ul. Konstąntynowskiej nr. 5, front; III piętro.

Z Tow. imienia H. Sienkiewicza.

Jutro o godzinie 3-jej po południu (Chojny, Rzgowska 11) pogadanka o zwierzętach ssących. Dla członków Towarzystwa i czytelników wejście bezpłatne. Wejście dla obcych 5 kop. dla dorosłych i 3 kop. dla dzieci.

Zabawa Łódzkiego klubu sport.

Dziś odbędzie się w sali Domu Ludowego zabawa taneczna Łódzkiego klubu sportowego.

Bal zapowiada się świetnie pod każdym względem, tembardziej, że zabawy urządzone przez to Towarzystwo cieszą się zasłużonym powodzeniem, gdyż niestrudzony zarząd wraz z gronem dorodnej młodzieży, skupiającej się około klubu nie szczędzą trudów, aby dostarczyć swym gościom szeregu miłych wrażeń.

II Łódz. rzem. Tow. pożycz. oszcz.

Zarząd II Łódzkiego rzemieślniczego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego, ulica Główna 9, zawiadamia swoich członków za naszym pośrednictwem, że w niedzielę dnia 22 b. m. o godz. 3 po poł. w sali Towarzystwa rozwoju fizycznego przy ul. Nawrot 28, odbędzie się ogólne zebranie tegoż Towarzystwa.

Z uwagi na bardzo poważne kwestje, stojące na porządku dziennym, pożądane jest jaknajliczniejsze zebranie się członków.

Łódzka straż ogniowa ochotnicza.

W poniedziałek, dnia 16 lutego, o g. 7 1/2 wieczorem: ćwiczenie sygnałowe 8-go oddziału w domu rekwizytowym tegoż oddziału

Odczyt E. Sokołowskiego.

Towarzystwo krzewienia oświaty przypomina, że jutro t. j. w niedzielę 15 lutego o godzinie 4 i pół po południu, w lokalu przy ul. Mikołajewskiej nr. 11 adw. przys. Eug. Sokołowski wygłosi odczyt p. t. „Pieniądz a człowiek”. Bilety wejścia od 10 do 50 kop., dla członków 5 kop.

Z teatru „Miniatura”.

Wczoraj przy wypełnionej sali na obu przedstawieniach poraz pierwszy wystąpiła znana publiczności łódzkiej z lat dawniejszych p. Adolfinia Zimajer, która w części koncertowej wykonała kilka utworów (pieśni) Wincentego Rapackiego (syna) i innych, za które zebrana publiczność oklaskiwała p. Zimajer, zmuszając ją do bisów. Dziś p. A. Zimajer weźmie udział w części kabaretowej i w nowej operetce Rapackiego (syna) p. t. „Polska Piosenka”.

Teatr Ludowy.

Jutro o godzinie 3-jej po południu koło dramatyczne Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich odegra na scenie własnej przy ulicy Przejazd nr. 34 dramat historyczny Józefa Szujskiego w 5 aktach p. t. „Królowa Jadwiga”.

Wieczorem o godzinie 7-jej odegrana będzie po raz pierwszy piękna baśń dramatyczna Karola Matansza w 5-ciu aktach p. t. „Maję Zbój” z p. Sumiewskim w roli tytułowej.

„Luna”.

Dyrekcja tego sympatycznego teatru występuje dziś z nowym wielce urozmaiconym programem. Treść programu bardzo ciekawa.

Demonstrowany będzie wielki sensacyjny dramat w 4 częściach w wykonaniu pierwszorzędnych włoskich artystów, p. t. „W sieciach intrygi czyli Przygody Żaka Hiltona”. Przy zdjęciu tego obrazu artystka A. Castamagna była niebezpiecznie zraniona przez lampartę.

Czysty dochód od sprzedaży tej firmy był oddany na korzyść artystki.

Uzupełniają program: Kronika Gaumonta i wesoła komedia „Kobieta czyli ogrzewaczka”. (g)

Zmiana własności.

Przedsiębiorstwo tekturowo-asfaltowe i skład materiałów budowlanych podług zawartego aktu rejentalnego, wraz z pasywami i aktywami z d. 1 stycznia r. b, przeszło na własność i zostało połączone z egzystującym od roku 1906 składem węgla kamiennego pod firmą A. O. Teschich i S-ka, (właściciele A. O. Teschich i Paweł Kessler).

Przedsiębiorstwo to prowadzone będzie nadal pod kierunkiem wspomnianej firmy.

„Casino”.

Dziś program „Casina” oprócz mówiących obrazów odznacza się bogactwem treści, gdyż oprócz wielkiego dramatu widzimy także wielką komedię.

Mówiące obrazy składają się z 3 obrazów, na czele którego figuruje świetnie

piejący kogut oraz nadzwyczaj zabawna telefoniczna rozmowa w Łodzi.

W skład programu wchodzi dramat p. t. „Co powiedziała skała żez”. Nadzwyczajna sensacja w 3 częściach w wykonaniu amerykańskich artystów ze znakomitym Johnsonem w głównej roli.

Oprócz dramatu widzimy arcyzabawną komedię z udziałem Maksa Lindera króla śmiechu w roli głównej p. t. „Nie całuj swojej służącej”.

Jako dopełnienie programu widzimy aktualny tygodnik Pathe z ostatnimi wydarzeniami wojny domowej w Albanji.

„Sfinks”.

W nowo utworzonym kino-teatrze przy ulicy Zielonej Nr. 2 p. n. „Sfinks” po zejściu z afisza tak wspaniałego programu jak „Shylock z Krakowa” z znakomitym tragikiem Szyldkrautem w głównej roli, dziś rozpoczyna się nowy program.

Główną atrakcją jest wielki dramat w 6 częściach p. t. „Wolturno” w wykonaniu amerykańskich artystów.

W dramacie widzimy nadzwyczaj ciekawą katastrofę okrętową.

Treść dramatu została osnuta na problemacie „Co stanie się z biedakiem, gdy od razu zubożać się”. Widzimy różne koleje i przejścia biedaka Johna, który zuboższy od razu maltretuje wszystkich nawet żonę swoją, którą z domu wyrzuca. Pod koniec widzimy straszną śmierć Johna i posiedzenie klubu, którego czynny członek Lord Chester obserwował Johna, jego tryumf i jego upadek.

Oprócz tego widzimy aktualny taniec „Tango” w wykonaniu znakomitej primadonny warszawskiej operetki P. Messal oraz p. Redo.

Jako dopełnienie programu idzie aktualny tygodnik Gaumont z ostatnimi wydarzeniami całego świata oraz arcyzabawna komedia.

„Optique Parisienne”.

Ciesząc się popularnością w szerokiej kolach naszego miasta teatr „Optique Parisienne”, występuje dzisiaj z nowym programem.

„Clou” programu stanowi znana postać — Sherlock’a Holmes’a w 3-aktowym dramacie detektywów „Barwna wstęga” według dzieła rozgłośnego pisarza angielskiego Conan’a Doyle’a.

Urozmaica program cały szereg ciekawych i zajmujących obrazów treści różnej.

Jak wiadomo dyrekcja teatru dwa razy tygodniowo — we wtorki i czwartki występuje zawsze z nowym, doborowym programem.

Defraudacja.

(b) Tutejszy wydział śledczy otrzymał zawiadomienie, że naczelnik poczty i telegrafu w Wierzbolowie, gub. suwalskiej, Włodzimierz Pinczuk, zdefraudował kilkanaście tysięcy skarbowych pieniędzy i zbiegł.

Rozesłano za nim listy gończe.

Kradzieże.

(b) Z mieszkania Włodzimierza Waltra przy ul. Przejazd nr. 33, niewiadomi złodzieje skradli różne rzeczy, wartości 100 rubli.

Z mieszkania Gustawa Kafemana przy ul. Zawadzkiej nr. 55, skradziono różne rzeczy, wartości około 250 rb.

Z mieszkania Janiny Kosuckiej przy ul. Długiej nr. 76, skradziono garderobę, wartości 180 rb.

Z mieszkania Arona Horowicza przy ul. Wschodniej nr. 45, skradziono różne rzeczy, wartości 170 rb.

— Przejechany.

Koło domu № 34 przy ul. Główniej został przejechany został przez tramwaj 67-letni Daniel Kałuża, stróż. K. odniósł rany głowy, pleców, prawej ręki i ogólnie obrażenia cieleśne.

— Nagły zgon.

Przy ul. Zielonej 5 zmarł nagle 2-letni Marek Abramowicz. Przyczyna śmierci nieznana.

— Przy pracy.

W fabryce Żurkowskiego przy ul. Średniej 60 maszyna obcięła 4 palce u prawej ręki 17-letniemu Kazimierzowi Maksowi.

Odwieziono go do szp. Czerw. Krzyża.

— Skutki pijaństwa.

Na rogu ulic Pańskiej i Nowo-Cegielnianej znaleziono Józefa Pietrzaka, mularza, lat 25, w stanie nieprzytomnym wskutek zatrucia się alkoholem.

— Miłi koledzy.

Przy Zielonym Rynku na rogu ul. Małej został pobity przez pijanych kolegów 52-letni Józef Michel, tkacz.

— Czudy małżonek.

Przy ul. Aleksandrowskiej 28 Helena Kelmowska, robotnica, lat 30, pobita przez męża odniosła ogólne obrażenia ciała.

— Niefortunni akrobaoli.

Przy Szosie Rokocińskiej 45, 24-letni Józef Mańka i 21-letni Franciszek Malicki ścigani wyskoczyli z 2 piętra na bruk, przy czym pierwszy odniósł potłuczenia twarzy, nosa, czoła i rąk, drugi — złamanie prawej ręki i silne potłuczenie.

Odwieziono ich do szpitala św. Aleksandra.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dziś wieczorem po raz trzeci głośna nowość w 5 aktach Gabryeli Zapolskiej p. t. „Parjas”. Nowość ta zdobyła ogromny sukces artystyczny i kasowy w teatrze Polskim.

W niedzielę po poł. znakomita sztuka w 4 aktach Fr. Molnara p. t. „Bajka o wilku”, wieczorem po raz ostatni „Parjas” głośna nowość w 5 aktach Gabryeli Zapolskiej.

Opera i operetka Łódzka Konstąntynowska 18.

Jak wnioskować można z odbytej wczoraj próby generalnej, dzisiejsza premiera operetki trzyaktowej A. Reny’ego p. t. „Zuza” wypadnie wspaniale, zarówno nowe dekoracje jak i efekty świetlne przedstawiają się imponująco, zwłaszcza akt drugi odgrywający się w „Sorento”.

Ze względu na krótki już pobyt operetki w Łodzi, dyrekcja teatru przedstawienia „Zuzy” naznaczyła na dziś, jutro, poniedziałek i wtorek, gdyż we środę rozpocznie występy nowo-zorganizowana komedia pod reżyserją p. Henryka Halickiego.

Jutro, po południu arcywesoły wodewil w 4 aktach C. Danielewskiego p. t. „Karnawał w Warszawie”.

Koncert

Bouyocli’ego i Smereczyńskiej.

Dnia 21-go lutego w sali Koncertowej (Dzielnia 18) odbędzie się koncert znanego pianisty W. Bouyocli’ego. Gra on bardzo rzadko w Królestwie Polskim, koncertując przeważnie zagranicą i w Rosji. Artysta niedawno powrócił z Petersburga, gdzie wzbudził niezwykłe zainteresowanie wśród świata muzycznego swą fenomenalną techniką i temperamentem. Z przyjemnością występuje też Bouyocli i w Łodzi, gdzie publiczność z szacunkiem odnosi się do ewolucji każdego szerego talentu.

Tym razem genialny pianista włączył do swego programu koncertowego rzecz wogóle rzadko wykonywaną z powodu nadzwyczajnych trudności technicznych. Jest nią sonata Fis-moll, Skrijabina, jednego z oryginalnych i ciekawych kompozytorów współczesnych.

W koncercie przyjmie udział także młoda pianistka L. von Keller-Smereczyńska, która w ostatnich dniach występowała z powodzeniem w Warszawie.

Koncertanci wykonają na dwóch fortepianach „Hexaméron” utwór sześciu słynnych kompozytorów muzycznych, a między nimi Szopena i Liszta, który skomponował Introdukcyj i finał oraz opracował je na dwa fortepiany. Rzecz ta wykonywana z powodzeniem zagranicą, poraz pierwszy została włączona do programu koncertowego w Królestwie.

P-ni Smereczyńska dwa lata temu wstecz gościła w Łodzi z Bouyoclim, podczas ich wspólnego tournée po większych miastach Europy.

Krytyka wszędzie przepowiadała jej świetną przyszłość artystyczną.

OFIARY

Ofiary na Pogotowie.
Chłopcy z „Savoy’u”:
E. T. 25 kop. i S. M. 25 kop.

Ze świata.

(—) Inklinacje erotyczne.

Wszechniemiecka „Post” zamieściła bardzo gorący artykuł z powodu epidemicznie szerzącej się skłonności niemek do murzynów. Przed kilku dniami pewna dziewczyna z zamkniętego domu zakochała się w murzyńcu i uciekła z nim. Podobnych wypadków jest mnóstwo.

„Post” przypomina, że gdy w Berlinie bawiła grupa murzynów w Lunaparku, damy berlińskie ze wszystkich warstw na wysięgi romansowały z murzynami i było wówczas wiele skandalów. Teraz w Hamburgu urządzono osławionemu bokserowi murzyńskiemu Johnsonowi niemożliwe owacje. „Post” żąda wydania ustawy zakazującej niemek związków małżeńskich z murzynami, a dla uzasadnienia tego swego żądania powołuje się na prawodawstwa ludów starożytnych, przede wszystkim rzymin.

DODATEK LITERACKI.

Polski Pestalozzi.

Nekrolog — impresja

Z powodu śmierci **Wł. Dawida**.

Zgasił głęboki umysł, zamilkło czyste serce! Zszedł z pola walki wielki szermierz prawdy — odważny i waleczny dziennikarz, przenikliwy pedagog, — sumienny badacz tajemnic duszy ludzkiej.

Czarny dół grobowy przyjął człowieka — który przez życie całe pragnął światła dla bliźnich, nienawidził rodzimej obłudy zaściankowych idealistów, hasań wstecznicstwa, — giętkich karków, — teńskich frymarzeń sumieniem!

Dziwna Nemezis zawisa nad ideą — dziennikarstwem — posyłając na tego cierniste rozłogi białą kobietę z chustą czerwoną. W ciągu kilku lat mileczą szeregowcy wielkiej idei, skupieni owgi pod sztandarem liberalnego „Głosu”. Główną śmiercią rozpaczoną Bohusz i Jadwiga z Szczawińskich Dawidowa, umiera Popławski! Potem śmierć przecina pasmo życia Józefa Nowińskiego, umierają Ludwik Leliński, Nałkowski i Brzozowski.

Wichura polityczna rozrzuciła innych współpracowników po różnych krańcach świata. Dawid spędza cztery lata w Galicji (do dnia Manifestu). Uduje się za nim (Avanti) Grzegorz Glass, Jellenta już dawno zamieszkuje w Krakowie. Miller przestaje współpracować i podpisuje „Społeczeństwo” i „Przegl. społeczny” — (d. c. „Głosu”) — wobec przemocy reakcji klerykalnej, — Korycki rozprasza się w bakafarstwie. Nowaczyński daje „paszport wileczy” Kurjerowi Warszawskiemu staje się pisarzem scenicznym. Goldryng (Powojezyk) marnuje talent w humorystyce („Gońcu” i „Wiadomościach wyścigowych”). Przybyszewski — osiedla się na stałe w Monachium, Niemojewski już od r. 1903 ustępuje z „Głosu”, nie chcąc pisać obok Przybyszewskiego. Feljetyony polityczne Warskiego milkną: sam Dawid, obejmuje te placówki!

I oto rozpoczyna się ciężki okres borykania się pisma z nędzą i brakiem sił pisarskich.

Towarzyszka życia — J. Dawidowa prowadzi administrację, Dawid urządza odczyty publiczne, wyklada w szkołach, na kursach.

Szarżyna życia i żywioły partyjne podkopują słabe siły fizyczne Dawida. Pomimo to kończy on swe wiekopomne dzieło „O inteligencji” i rozpoczyna gromadzenie materiałów do nowych prac, i tu spada na Dawida straszny cios: umiera ukochana małżonka, skazując go na odsiedzenie więzi.

Po oświadczeniu lekarza — że zdrowie mu nie dopisze wyjeżdża do Galicji... Upadło pismo które tyle zawdzięcza swemu kierownikowi.

Skupiają się wprawdzie w „Głosie”, który nosi już tytuł „Społeczeństwo” nowe siły pisarskie (Henryk Lukrec, Stefan Kiedrzyński, Antoni Nowacki, Leon Chormański, Stefan Gacki, Władysław Gacki, Jan Muszkowski i Bolesław Rostański) brakuje jednak czytelników. Bacyłe wstecznicstwa zatrują do reszty organizm spo-

łeczny. Rozpoczyna się wszechwładne panowanie reakcji.

Dawid jest, rzecz można, ostatnim redaktorem z epoki pozytywizmu, który umiał dobrać odpowiednie siły i nadał typ piśmie.

Po Wiślickim i Dawidzie — niemasz w Polsce redaktora, któryby miał powagę i wpływ na gremjum redakcyjne.

Jako pisarz-pedagog Dawid stworzył w polsce psychologię doświadczalną.

Jego prace oryginalne i tłumaczenia — przyniosły nowy europejski powiew do dziedziny zmurszałych poglądów „domowego wychowania”. Dawid uczy poznawać duszę dziecka, uczy pracować nad jego umysłowością, — wskazuje na źródła wał narodowych: rozproszenie myśli, — nieuczucie, pieniactwo, bezkrytycyzm, m. stycyzm, brak woli i słabość charakterów.

Praca Dawida znalazła uznanie jedynie wśród niezłych uczonych polskich i pedagogów. Ogół t. zw. inteligencji nie był przygotowany do słuchania i czytania myśli autora, — opartych na empiryzmie wielkiej szkoły Wundta. Wielu preferowało popularne ale mało oryginalne wykłady krasomówcze Marburga. — Panny, dla mody zapisujące się na wykłady rywatne Dawida — dla braku filiarzy — przestawały uczęszczać na lekcje. Rozpoczęła słuchać wykłady grupa złożona z 40-u osób — kończyło 4—5.

Jedną tylko młodzież uniwersytecką była czujną słuchaczką Dawida... Lecz rozproszyły a... wichry dziejowe...

Z przekonania Dawid był szczerym demokratą. Ale — jako uczonej socjolog — widział błędy partyjne i nieuczucie jej kierowników. — przeto nie należał do żadnej czynnej grupy tymbardziej, iż był wrogiem wszelkiego teroru. Poważny i spokojny, umiał z pod swego pióra rzucić gromy, — a gdy potrzeba, bronił swego honoru czynnie.

Śmierć Dawida, u zenitu wieku twórczego, — jest niepowetowaną stratą dla nauki. Dopiero ostatnimi czasy Dawid uzyskał możliwość zetknięcia się z młodzieżą — tak zawsze czujną na rady i wskazówki ludzi — kochających piękno duszy ludzkiej.

A takim był Dawid! Był idealistą pod tym względem; wierzył w rozwój Dobra w duszy człowieka, przez umiejętą kulturę jego władz intelektualnych. Wierzył w przyszłość narodów, umiejących nie hodować lecz kształcić dzieci.

Sądzę — że czas wielki, by towarzysztwa naukowe polskie — rozpowszechniały dzieła polskiego Pestalozzi’ego — popularyzując je wśród młodszej generacji pedagogów...

A tymczasem — nieubłagane Powązki zabierają ofiarę walki z nędzą — ofiarę ustroju społeczeństwa, które przesładuje za hasła rzekomo skrajne, nie widząc konkretniej pracy cichego uczonego.

Cześć ci — duszo czysta — i męczenniku pracy, propagatorze Dobra przez kulturę Rozumu! Cześć ci za moc twą ducha twardego i niezmienną w ukochaniu idealistów. Cześć ci za tę gorącą piękna, którą opromieniłeś główkę dziecka wieku XX, jako wielkiego odrodziciela ludzkości...

Praca twoja da plon setny — a pamięć twoja — stanie się chlubą naukowego piśmiennictwa ludzkości!

Savonarola.

WILLIAM J. LOCKE

Pod księżycowym czarem.

Wolny przekład z angielskiego Marjana Nusbauma.

— Ach, jakże-bym pragnęła, by Henio mógł wspólnie z nami napawać się tym wieczorem — szepnęła Lili.

Pani Zofja spojrzała na swą towarzyszkę i uśmiechnęła się pobłażliwie.

— Tak, odrzekła, rozumiem cię w zupełności. I ja będę na twoim miejscu, wolała bym w noc taką swego Henia mieć przy boku, miast starej i nudnej kobiety.

Była to wiosenna noc w Mustafie, jednym z miast Algieru. Księżyc zalewał ogród potokiem swych białych promieni, tworząc przedną harmonję blasków. Srebrzył liście drzew i wierzchołki gór okolicznych, odbijał się snopami iskier w kropelkach rosy. Ogród dyszał tysiącem woni: zlewały się słodkie zapachy heliotropów, magnolji i róż, i szły kędys hen, ku górze, ku gwiazdzistemu niebu. Z miasta dolatywały przytłumione odgłosy i śpiew odległy, a kiedy niekiedy przesywał powietrze ostry gwizd parowca w przystani.

Na tarasie ogrodu siedzieli trzech mężczyzn, w głębi dwie kobiety rozmawiały dalej.

— Lili, rzekła pani Zofja, jeśli zechcesz mej rady posłuchaj, a na dobre i ona wyjdzie, wyjdź czempredę za Henia; oczekiwania na przyjaźniejsze związki naszemu warunkowi jest rzeczą co najmniej ryzykowną. Jaśniej ci powiem: czas rzucić cię może na tak czysty i jasny dotychczasowy wasz stosunek.

— Smutnie to mówisz, matko! — rzekła dziewczę.

— Tak, smutnie mówię, kochana moja, bo mi samej w ten sposób los zycie zaćmił.

Lili uniosła się na krzesło.

— Wszak tyś miała męża — zapo-

wała... — Tak, byłaam zamężna, — odrzekła pani Zofja swym miękkim melodyjnym głosem, malującym dokładnie uczucia, które nią miotaly, gdy to mówiła. Dreszcz wstrząsnął jej ciałem.

Lili podniosła się spieszenie. — Przyniosę ci szal — rzekła.

Pani Zofja szepnęła słowa podziękowania, lecz kiedy towarzyszkę jej oddaliła się na odległość kilkunastu kroków, dodała silniejszym głosem:

— Przynies mi, proszę, jedwabny, leżący na stoliku w tym buduarze.

Na ogłos tej rozmowy powstał jeden z siedzących nieopodal trzech mężczyzn. Był to człowiek rosty, o siwych już włosach, odziany w modny żakiet z kapeluszem w rękę. Przeszedł kilka razy wzdłuż tarasy, mijając wciąż panną Zofję, aż wreszcie przystanął przed nią.

— Jakaż piękna noc! — odezwał się pierwszy. Kobieta uśmiechnęła się smutnie.

— Tak, odrzekła krótko.

Mężczyzna usiadł na krzesło, które przed chwilą opuściła Lili. Wpatrywał się przez chwilę uważnie w jej rzy.

— Pani jesteś Zofją S.?

— A pań?... Ach, Boże Wielki, Edward!...

Mężczyzna skinął potwierdzając głową. — Myślałam o panu przed pięciu minutami, rzekła po krótkiej pauzie. Usta jej śmiały się, a w głosie brzmiała tłumona radość.

— Nie zmienił się pan zupełnie! — Na tyle, bądź co bądź, na ile trzydziestoletnia żołnierka zmienił musi młodzieńca w sześćdziesięcioletniego starca.

— Nie zważaj pan na to! Ja mam lat pięćdziesiąt i pięć, a nigdy o tym nie myślę. I dobrze mi z tym!

Edward zaprotestował gorąco: — Głos pani jest jeszcze tak młody i świeży, jak ongi. Boże, jak się wszystko zmienia!... Trzydzieści lat... Nie tylko głos pani pozostał niezmiennym, oczy jeszcze wciąż tenże olask mają, a ręce zachowały dawną świeżość i delikatność; pozostała nawet mała szramka na środkowym palcu ręki.

Radosny uśmiech rozjaśnił jej rysy i wyciągnęła rękę ku światłu księżyca.

— Tak, mam ją jeszcze, lecz jej pan przy tym świetle nie dojrzyysz. Podziwiam zresztą pamięć pańską! — (d. c. n.)

DZIAŁ ESPERANCKI.

Redagowany przez J. Sz.

Sukcesy Esperanta.

W Fadu (Włochy) język Esperanto został wprowadzony, jako przedmiot obowiązkowy w uniwersytecie indowym.

W parlamencie węgierskim p. Glesswein, deputowany z Budapesztu, wygłosił mowę o Esperancie.

W Instytucie dla ociemniałych w Helsingforsie wykładowym jest Esperanto.

W „teatrze centralnym” w Dreźnie urządzono, dzięki staraniom „Varietea Ligo Esperantista”, przedstawienie w języku Esperanto.

P. I. Silvestriev, kapitan bułgarski, wygłosił w Petersburgu odczyt w języku Esperanto o wojnie bałkańskiej.

X-ty Międzynarodowy Kongres Esperantystów.

Komitet honorowy X kongresu, mającego odbyć się w dniach 2—10 sierpnia r. b. w Paryżu, stanowią: 20 członków francuskiej Akademii Naukowej, 50 członków parlamentu, 5 członków senatu francuskiego i wielu innych wybitnych działaczy. Z nich wymienić należy: dyrektora instytutu Pasteura prof. Rou, eks-ministra oświaty Besnarda, słynnego Eiffel’a, lotnika H. Farmana, pisarza Tristan Bernard’a i innych. Jak donosi „La Ondo de Esperanto” 700 esperantystów już nadesłało składki kongresowe.

Z prasy esperanckiej.

Redakcja naszego pisma otrzymała numer ostatni esperanckiego czasopisma „Internacia abstinanta observanto”, mającego na celu propagować Esperanto między abstynentami i abstynentyzm między esperantystami. Numer ten zawiera między innymi także artykuł o ofiarach alkoholu p. t. „Homoferoj”, odezwę do abstynentów resyjskich, kronikę ruchu esperanckiego i abstynenckiego. Adres redakcji: G. Brockhof Bömlitz (Niemcy).

Esperanckich czasopism jest obecnie wydawanych 202 (w styczniu r. ub. 160).

Telegramy

Tel. T. W. A. T. i własne.

Pod wrażeniem zmian.

PETERSBURG. Wczoraj od samego rana jednym tematem rozmów w całym Petersburgu były zmiany ministrów.

Oddawna nie było w Petersburgu takiego wielkiego ożywienia, jak w dniu wczorajszym.

W kuluarach Dumy twierdzą, że zmiana jest owocem zabiegów pravicowców, którzy umieli ukryć zabiegi swoje przed kołami parlamentarnymi.

Ciesząc się ze zwycięstwa, którym jest mianowanie Goremykina pravicowcy jednak nie są zadowoleni z tego, że ministrem skarbu będzie Bark.

Przewidywane są, jak to już wczoraj telegrafowałem, dalsze zmiany, mianowicie, jak mówią, na jesieni ustąpi obecny prezes

Rady ministrów Goremykin, a stanowisko jego obejmie sekretarz stanu Kriwoszejn.

W tych dniach ustąpią wice-minister skarbu Pokrowskij i dyrektor kancelarii kredytowej Dawydow.

Ustąpienie Sazonowa w niedalekiej przyszłości jest rzeczą niewątpliwą.

Co do ministra oświaty, p. Kasso, to pomimo gęstych pogłosek, pozostanie na stanowisku.

Przez dzień cały do mieszkania prezesa Rady ministrów, Goremykina i ministra skarbu, Barka, zgłaszali się dygnitarze, przeważnie pravicowcy, z wizytami gratulacyjnymi.

W kołach posełskich Dumy twierdzą, iż podstawą polityki finansowej Barka, będzie nacyonalizacja kredytu.

Wiele mówią o stosunkach Barka i Kokowcowa, którzy w ostatnich czasach unikali spotkania i utrzymywali stosunki ściśle oficjalne.

Posiedzenia Rady ministrów w nowym komplecie jeszcze nie było.

Zmiany w ochronie.

PETERSBURG. Masowe dymisje funkcjonarjuszów w petersburskim wydziale ochrony nastąpiły skutkiem interwencji wiceministra Dżunkowskiego.

O zaszytutowaniu.

LUBLIN. Wczoraj sąd okręgowy rozwał sprawę dorozkarczy Eisena, Essiga i Kofelta, oskarżonych o zaszytutowanie w herbaciarni ucznia gimnazjum Kurkiewicza, syna popa i pobicie oraz poranienie trzech jego kolegów.

Stało się to we wrześniu roku ubiegłego w Chełmie.

Sąd po zbadaniu świadków i wysłuchaniu stron skazał Eisena na 4 lata robót ciężkich, a Essiga i Kofelta po 3 i pół lat rot aresztanckich.

Zwłoki młodej robotnicy.

HAMBURG. We wsi Bergendorf znaleziono ciało młodej robotnicy, w której rozpoznano pewną polkę. Została ona zamordowana w

drodze do kościoła. Zbrodniarz przed dokonaniem zbrodni, dopuścił się na zmarłej gwałtu.

Banda szpiegowska.

KRAKÓW. Policja tutejsza wpała na trop olbrzymiej bandy szpiegowskiej, która od kilku lat uprawiała swój proceder na rzecz ościen-nego państwa.

Terenem działalności szajki była zachodnia i część wschodniej Galicji. Utrzymywała ona tam stale funkcjonujące i doskonale zorganizowane biura.

Wrzenie w Szwecji.

SZTOKHOLM. Członkowie liberalnego stronnictwa parlamentarnego odbyli posiedzenie, na którym powzięto uchwałę wydania odezwy do narodu, wyjaśniającej przyczyny i możliwe skutki obecnego przesilenia w parlamencie i w rządzie. Odezwę tę podpisał

wszyscy wybitniejsi deputowani, oraz dawni ministrowie, prócz powołanego do utworzenia nowego gabinetu, dr. Geer'a.

SZTOKHOLM. Wobec tego, że baron Degerom odmówił utworzenia liberalnego ministerjum, król polecił to gubernatorowi Hammarfeldowi. Ten ostatni wobec odmowy partji lewicowych wzięcia udziału w utworzeniu gabinetu, zaproponował zwrócenie się do frakcji prawicy.

Bezrobocie.

LWÓW. Onegdajsze rozruchy na tle bezrobocia trwały do godziny 10 wieczorem. W kilku miejscach doszło do utarczek pomiędzy tłumem i policją. Jeden z policjantów, ugodzony kamieniem spadł z konia. Wezwano konnicę, która przyczyniła się do przywrócenia porządku. Sklepy i składki były prawie cały dzień zamknięte. Aresztowano 40 demonstrantów.

Sensacyjne samobójstwo.

MFDJOLAN. Sensację budzi tu samobójstwo milionera Franco wila Franca, który pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru z powodu nieszczęśliwej miłości. Cały swój majątek, w wysokości 3,000,000

lirów zapisał na rzecz biskupa medjolańskiego.

Demonstracje.

SOFJA. Tium, złożony z kilku tysięcy ludzi, urządził wczoraj około północy pochody demonstracyjne w duchu przeciwdynastycznym. Doszło do poważnej kolizji z policją, przyczem około 200 osób aresztowano.

Skon.

PARYŻ. Zmarł dziś znany antropolog francuski, Alfons Bertillon.

Demonstracja na cześć robotników.

LONDYN. Wszystkie organizacje robotnicze postanowiły urządzić w chwili

wylądowania w Londynie robotników południowo afrykańskich, skazanych na deportację, obrzynie demonstrację na ich cześć.

Sądy piemonckie.

TURYŃ. Wszyscy adwokaci piemonccy postanowili wstrzymać się od poniedziałku od praktyki z powodu oplakanych stosunków w sądach piemonckich.

Studencki ostatniego roku jednego z uniwersytetów francuskich udziela lekcji francuskiego; metoda własna. Tamże korespondencja. Oferty w „N. Gazecie Łódzkiej”. 28.1-2-1

b. p. Jakóba Prussaka

We wtorek dnia 17-go b. m., jako w rocznicę śmierci odbędzie się o godz. 11^{1/2}, przed poł. w Synagodze T-wa „Talmud-Tora” przy ul. Średniej 46/48 nabożeństwo żałobne, na które krewnych i przyjaciół zmarłego niniejszem zaprasza

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa „TALMUD-TORA”.

Czy doprawdy?

Pani jeszcze nie używała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek nieznaczny, a korzyść wielka. Wszelkie piegi, opalenizna, plamy, przyszcze, wagi i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uniknięcia naśladownictwa sprzedaj tylko w składkach aptecznych na

Nawrot No 54, I Konstancyńska 75.

Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

Związek kelnerów w Łodzi
zawiadamia, iż w dniu 17 lutego b. r. odbędzie się
Wielki Bal Doroczny
w sali HELENOWA.

Od dziś do poniedziałku włącznie **LUONA** Arcydzieło firmy „Savoya” w TURYNIE.
W sieciach intrygi czyli Przygody Żaka Hiltona

Wielki sensacyjny dramat w 4 częściach w wykonaniu pierwszorzędných włoskich artystów.

Przy zdjęciu tego obrazu artystka A. Castamagna była niebezpiecznie zraniona przez lamparta. Czysty dochód od sprzedaży tej filmy był oddany na korzyść artystki.

Kronika Gaumonta | **Kobieta czyli ogrzewaczka**
Wydarzenia całego świata. | **Wesoła komedia.**
Ceny zwyczajne. | **Najlepsza muzyka w mieście**

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu Kupców i Przemysłowców.
(PIOTRKOWSKA Nr. 17).
Bilans na 1-go stycznia 1914 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Kasa	127,443 18	Kapitał obrotowy; 10% wkłoki 1070 członków z odpowiedzialnością Rb. 3,925,250.	392,525 „
Rachunki bieżące w Bankach	161,847 77	Kapitał zapasowy	29,059 51
Członek. 10% wkłosek w Central. Banku	500 „	Wkłady członków i osób obcych	1,519,515 55
Papiery publiczne	42,899 32	Kasa przeznaczonej, pracujących w Towarzyst.	14,020 93
Skup wekeli opatrzonych najmniej 2 podpisami	2,797,334 78	Redyskonto w Banku Państwa i Inst. Pryw.	762,850 23
Pożyczki pod zastaw papierów procentowych	136,09 23	Korespondenci	70,210 31
Monety zagraniczne w kupony	536 43	Specjal. r-ki Tow. zabezpieczone weksłami i papierami procentowymi	441,646 54
Korespondenci	174,291 27	Niepodniesione procenty od wkładów	6,785 76
Specjal. rach. członków, zabezp. weksłami	2,617 46	Niepodniesione dywidenda	6,109 40
Wydatki do zwrotu	789 56	Podatki państwowe	1,404 46
Organizacja i urządzenie	8,275 63	Sumy przechodnie	147,578 46
		Dyspozycje do honorowania	5,903 05
		Procenty na 1914 r.	24,256 10
		Zysk za 1913 r.	31,779 33
	3,453,644 63		3,453,644 63
Weksle i inne dokumenty do inkasa	152,621 36		
Depozyty do przechowania	6,587 50		

Zgubiono wyrok wydany przez Piotrkowski sąd okręgowy w dniu 21 stycznia 1914 roku za № 100071, w sprawie w porządku uproszczonej 994 na sumę 600 rubli z procentami i kosztami na dłużników Jelenkiewicza i Birebaumana na korzyść Arona Majera Gołab. - Wyrok ten proszę uważać za nieważny. Znalazcę uprasza się o zwrot pod niżej wskazanym adresem A. M. Gołab Rozwadowska 11 388

Do oddania na Łódź
Reprezentacja
dwóch szeroko rozpowszechnionych pism. Tylko poważne zgłoszenia będą uwzględnione. Wymagana pewna kaucja, oferty Warszawa, polskie biuro ogłoszeń Koźmińskiego Jerolimiska dla R. B. 500 2370

Ogłoszenia drobne.
A! Akuszerka masażystka udziela porad, przyjmuje chore, biednym ustępstwo. Dyskrecja zapewniona. Piotrkowska 223 19 2546-6-1

Maszyny 2 Singera bębnowe i ręczna prawie nowa za bezcen do sprzedania Piotrkowska 103-5. 2547-3-1

Nauczycielka (patent pensyjny i gimnazjalny) udziela korepetycji i przygotowuje do szkół rządowych i prywatnych. Niemiecka konwersacja **Wymagania skromne.** Pałac Szulca 36 m. 9 2643-3-1

Potrzebni sieni do rozpowszechniania artykułów codziennego użytku. Zgłaszać się: Nowo-Zarzewska № 14, reprezentant A. Krol. 2544-3-1

Pragnę przyjąć miejsce zaraz za gospodynią albo do wszystkiego do dwójga państwa, wiek średni Wiadomość Andrzeja 24 m 1 2550-1

Potrzebny chłopiec do stolarza Nowacka 6 (Batuty) 2552-2-1

Potrzebny chłopiec do gisera Piługa 92 2545-2-1

Sklep dobrze prosperujący w śródmieściu jest do sprzedania. Wiadomość Wólczńska № 147 w sklepie 2551-3-1

Potrzebna zaraz kasjerka, znajomość niemieckiego. Kaucja 600 rubli. Oferty „Kasjerka” Adm. Gazety Łódzkiej. 2541-3-1

Komisja likwidacyjna Towarzystwa spożywczo-go „Oszczędność” z ul. Składowej w Łodzi

zawiadamia członków i zainteresowanych, że sprawy likwidacji tegoż ukończyła i wskutek tego niniejszym wzywa panów członków tegoż Towarzystwa „Oszczędność” właścicieli pełnych członkowskich wkładów, na ogólne zebranie członków odbyć się mające w dniu 22/9 lutego b. r. o godzinie 5-ej po południu w mieszkaniu mojem na ulicy Skwerowej 22.

- Porządek dnia: 1) sprawozdanie z działalności komisji likwidacyjnej. 2) postanowienie co do dalszego zakresu towarzystwa. 3) ewentualny podział pozostałych funduszy.
- 1) Obecni mogą być tylko okazicielem imiennych kwitów udziałowych a nieposiadający takowych na zebranie wpuszczeni nie będą. 2) osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą wskutek braku adresów.

Członek K. L.

W. OSTROWSKI.

sprawdzam nowe paszporty, przestępną żonę do mężów, piszę wszelkie prośby, apelacje w niedziele i codziennie 5-10 wieczorem. Zakątna 78
prawa oficyna I. Biuralista 2394

KALIGRAF
J. Berman
Południowa 25 m. 26
poprawia wszelkie charaktery pisma w przeciągu 20-tu lekcji osobiście i listownie każdego rodzaju pisma. Ceny przystępne. 273-3-1

LOKALE

w dobrym punkcie (dzielnica fabryczna) nadające się na skład apteczny, masarnię, restaurację, Suterynę na magiel, stolarnię lub ślusarnię, oraz różne mieszkania z 2, 3, 4 i 5 pokojów z wygodami od 1-go lipca na rogu Mikołajewskiej i Gubernatorskiej do wynajęcia. 2361-3

Kapitał do wypożyczenia na b. dogodnych warunkach. Oferty składać z dołączeniem 2 marek po 7 kop. w Redakcji „Nowej Gazety Łódzkiej” pod „Kapitał”.

CASINO

DZIŚ DO PONIEDZIAŁKU WŁĄCZNIE m. innymi
 „Co powiedziała
 skała łez”

Dramat z życia poszukiwaczy złota w Ameryce w 3 wielkich częściach.

MAKS LINDER król śmiechu całego świata
 w swojej najnowszej humoresce:

„Nie całuj swojej służącej”

w 3 wielkich częściach.

PRÓCZ TEGO ZUPEŁNIE NOWY PROGRAM MÓWIĄCYCH OBRAZÓW m. innymi

PAWEŁ LINCKE (znakomity kompozytor)
 przy akompanjamentie nadwornego śpiewaka
ARENDA.

Międzynarodowe walki.

Arcyzabawne sceny walk.

NAJLEPIEJ ZGRANY SEXTET MUZYCZNY.

ODEON

Geny zwyczajne.

Świetnie zgrany „Quartett” muzyczny.

Od soboty do poniedziałku włącznie, między innymi

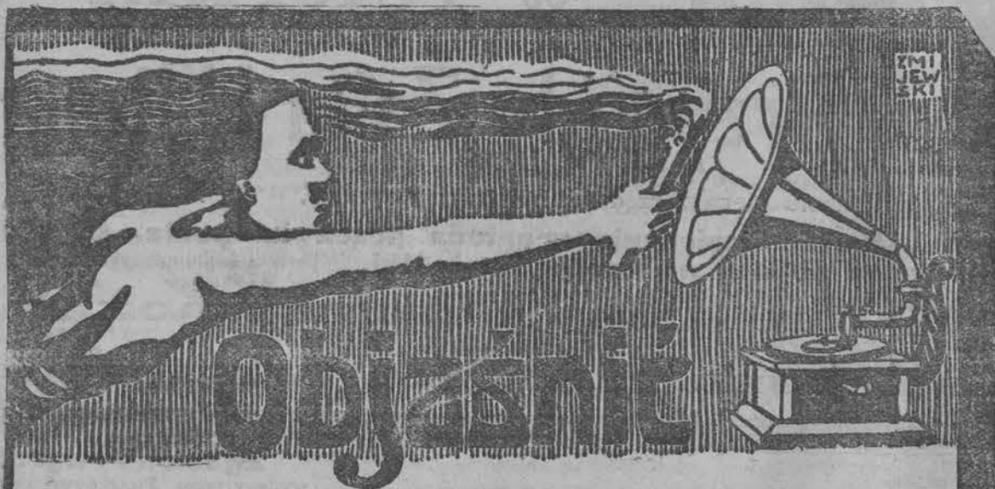
SENSACYJNY DRAMAT DETEKTYWÓW:

„CZARNA BANDA”

w 4 wielkich aktach w wykonaniu amerykańskich artystów.

NAD PROGRAM: **Przygody nowożeńców**

Ameryk.
komedja

trzeba każdego, że **Pathéfony** są to do ostateczności udoskonalone gramofony, bo usuwają raz na zawsze używanie ostrych igieł. Grają głośno, czysto, jasno i zupełnie naturalnie. Można się łatwo przekonać, oglądając je

w Specjalnym Składzie PATHEFONÓW

Łódź, ul. Piotrkowska 118. Telefon 19-09.

Cenniki i repertuary bezpłatnie. — Sprzedaż na raty na bardzo dogodnych warunkach.

2829-2

SPINKS

Tylko do poniedziałku włącznie:

„Wolturno”

Wielki dramat na okręcie w 6 aktach w wykonaniu amerykańskich artystów

Zatonięcie wielkiego okrętu na oceanie.

NAD PROGRAM.

„TANGO”

odtańczone przez znaną primadonnę warszawskiej operetki

p. MESSAL. i p. REDO.

Ceny 15, 20 30. Kupon do loży 40 kop.

Początek o godz 3 popołudniu

Świetnie zgrane **TRIO** Muzyczne.

Nr 2631.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi

Obwieszczenie.

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy Towarzystwa, Dyrekcja podaje do powszechnej wiadomości, że zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

1. pod Nr. 271b przy ulicy Cegielnianej przez Dawida-Bera Radzyna, odnowiona z konwersją Rb. 16,800 i dodatkowa Rb. 18,700;
2. pod Nr. 847e przy ul. Długiej przez Aleksandra Nikodemskiego, pierwotna Rb. 9000;
3. pod Nr. 2011 przy ulicy Bazarnej, przez Franciszka i Zofję małż. Manowieckich, pierwotna Rb. 20,000;
4. pod Nr. 2133 przy ulicy Wodnej i Miedzianej, przez Zysa i Esterę małż. Braczkowskich i Arona i Henę małż. Mendelsohn, pierwotna Rb. 24,000;
5. pod Nr. 4435 przy ulicy Wólczńskiej, przez Edwarda Emilję małż. Weiss, pierwotna Rb. 25,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, d. 14 Lutego 1914 r.

2397-1

Dom gospodarski na wsi potrzebuje nauczycielki w zakresie elementarnym z całkowitem utrzymaniem 12 rubli płaci miesięcznie. Pierwszeństwo znającym się na szczyt. Wiadomość u Lewandowskiego, Zagajnikowa № 2 w rządowym głównym monopolu, od 12-2 g. 2543-3-1

Angielski Samozetek wy-mowa polska, 75 i 120k, Amerykański Przewodnik emigracyjny rozmówki słowniczek polsko-angielski, 50 k., mały 12 kop. Nakład autora Reussnera, Warszawa, Złota 6, 2516-12-1

W Warszawie, 800,000 mieszkańców, w najpiękniejszej dzielnicy śródmieścia jest do wynajęcia na sezon letni 1914 r. ewentualnie rocznie

„Dolina Szwajcarska”

(Warszawskie Towarzystwo Łyżwiarskie),

piękny ogród w którym odbywały się wielkie koncerty orkiestry symfonicznej. przestrzeni 118/68 metrów z wielką murowaną estradą koncertową na 75 osób, oraz pałacem o wielkiej sali balowej przestrzeni 37/13 metr. i sali jadalnej 37/12 metr., buduarów, kuchni, tarasu restauracyjnego i innych wszelkich ubikacji.

Oferty adresować: Warszawskie Towarzystwo Łyżwiarskie w Warszawie.

Teatr 15 Piotrkowska 15. **Dziś!** **Optique Parisienne** **Dziś!**
Detektyw Sherlock Holmes

Elektr. wentylacja Zmiana programu we wtorki i soboty.
w 3 aktowym dramacie Detektywów „Barwna wstęga” według dzieła znakomitego Conan Doyle’a.
I jeszcze wiele innych obrazów.

Teatr **TYLKO 3 DNI!** **Dziś!** **TYLKO 3 DNI!**
„OAZA” **Ludzie i maski** **czylł tajemnicza studnia**
I wiele innych. **Passe-Partout nieważne.**
Anons: Wkrótce ukażą się w naszym teatrze dwie największe sensacje: „2. seria Azel Zygomar” oraz „2. seria Tajemnice Adrianopola”.

róg Główniej i Piotrkowskiej

Pierwsza Lecznica lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej). Telef. 30-13.
 Wewnętrzne i nerwowe Dr. I. SZWARCWASSER od 10 — 11 i 4½ — 5½ codziennie. w niedziele od 10 — 11.
 Choroby skórne i weneryczne Dr. L. PRYBULSKI. W niedziele, wtorki, czwartki, piątki od 1½ — 2½ a Poniedziałki, środy, soboty od 8½ — 9½ wieczór.
 Choroby dzieci miejsce porad dla matek szczepienie ospy Dr. I. LIPSZYC codziennie od 1—2 pp.
 Choroby chirurgiczne Dr. M. KANTOR od 2 — 3 i 7—8 wieczór codziennie.
 Choroby kobiece Dr. M. PAPIERNY od 3 — 4 codziennie.
 Choroby oczu Dr. B. DONCHIN Codziennie od 9 — 10 rano.
 Choroby nosa, uszu i gardła Dr. C. BLUM - Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2. pp. Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.
Analizy krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek. Porada 50 kop.

Dr. Sonenberg **E. Koprowski**
 Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne.
PRZEPROWADZIŁ SIĘ na Zieloną 8.
 od 11—1 i 5—7½.

Dr. W. DUTKIEWICZ
przeprowadził się na ul. Nawrot 1, róg Piotrkowskiej.
 Choroby: skórne, weneryczne i moczopięciowe.
 Przyjmuje od 9—12 r. i od 5—8 w Pniedzialek od 4—5 po poł. 20

Dr. Med. Aleksander Margolis
 Zielona 6. Tel. 6-13.
Choroby żołądka i kiszek
 Przyjmuje od 9 — 11 r. i od 4 — 7 po południu. 1952 12

Dr. W. Bernard
 Choroby weneryczne, dróg moczowych i skóry.
Spacerowa 40 (przy Andrzeja)
 Przyjmuje: 9—1 i 5—8. w niedziele święta 10—1. 1947—200

Dr. med. J. SZWARCWASSER
Piotrkowska 18.
 Choroby wewnętrzne i nerwowe.
Specjalista chorób: żołądka, kiszek i przemiany materji (cukrowa, podagra, otyłość i t. d. Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielin i krwi w laboratorium własnym.
 Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 i pół po południu. 1931

Dr. med. J. SZWARCWASSER
Piotrkowska 18.
 Choroby wewnętrzne i nerwowe.
Specjalista chorób: żołądka, kiszek i przemiany materji (cukrowa, podagra, otyłość i t. d. Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielin i krwi w laboratorium własnym.
 Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 i pół po południu. 1931

Gabinet dentystyczny E. Koprowski
 Piotrkowska 35 (w lok. zajm. dawniej przez W. Szycera).
 Leczenie zębów bez bólu elektryczną nością. Flomy i sztuczne zęby wszelkiego systemu. Prostowanie krzywych zębów. Masaż wibracyjny. 1719—15

Lekarz-Dentysta J. HABERFELD
 mieszka obecnie ul. Andrzeja № 2, róg Piotrkowskiej, 1-sze piętro
 Przyjmuje jak dawniej.
 Telefon 17-31. 9151—23

Dr. M. Gromski
 Choroby dzieci.
Dzielnia 9
 od 3—5 po poł. 1644.

Dr. JELNICKI
 choroby weneryczne, skóry dróg moczowych
 ul. ANDRZEJA № 7
 9—12 i 5—8, w niedziele i święta 9—4
 Telefon Nr. 170 410 1

Dr. S. Sznitkind
przeprowadził się na ul. Średnią № 3.
 Specjalista chorób wenerycznych, skórnych z kosmetyką lekarską (twarz włosy etc.).
 Przyjmuje od 9—11 i pół i od 4 i pół do 9 wiecz.

Lekarz dentysta Rajgorodzka-Obodowska
Piotrkowska 37
 Leczenie plombowanie i usuwanie zębów bez bólu. Przy gabinecie specjalne laboratorium techniczne technika dentystycznego M. Obodowskiego. 2-83

LECZNICA ZĘBÓW
 Piombowanie i specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.
 Reparacje i przeróbki sztucznych zębów na poczekaniu.
 Wymywanie zębów bez bólu przez lekarza-dentystę
M. Lernerę. 1849
Ceny bardzo przystępne.

Przeniosłem moją działalność lekarską do własnej nowo-
 budowanej kliniki w Gdańsku, Sandgrube № 23.
Dr. med. HEPNER
Specjalista chirurg i ortopedysta.
 Telefon 1766. Godziny przyjęć ½10—11, 3—4.
 Klinika prywatna. — Laboratorium Röntgenowskie.
 Instytut mechaniczno-medyczny i ortopedyczny.
 Kursy gimnastyki leczniczej.
 Pracownia wszelkich aparatów ortopedycznych. 2975—3

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych
D-r S. KANTOR, (Piotrkowska 144),
 róg Ewangelickiej, Telefon 19-41.
 Prześwietlenie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami Roentgena; Gabinet światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i elektroterapeutyczny (niemoc płciowa). Codziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 po południu. Dla pań osobna poczekalnia. 1975

Dr. Rosenblatt
 Choroby uszu, nosa i gardła.
 Przyjmuje od 10—11 r. i 5—7 po poł. w niedziele od 10—11 r.
Ulica Piotrkowska № 35.
 Telefon 19-84.

Dr. Trachtenherz
 ul. Zawadzka № 6, tel. 34-73
 b. asystent petersburskiego szpitala miejskiego, specjalista chorób wenerycznych, skórnych i niemocy płciowej. 1683—150
 Przy leczeniu syfilisu zastosowanie preparatu ERLICH-HATA 606-914. Leczenie za pomocą elektryczności. Godziny przyjęcia: 8—2 i od 6—9. Dla pań od 4—5 dzielna poczekalnia

GABINET DENTYSTYCZNY
Dr. med. ZACHAROW
 Specjalista: chorób zębów, jamy ustnej i sztucznych zębów.
Piotrkowska № 79. Przyjmuje od 9 i pół do 2 i od 4—8. 2359—30

Dr. LEON GROSSMAN
 mieszka obecnie Piotrkowska № 88 tel. 34-31.
Spec. chorób wewnętrznych i nerwowych.
 Przyjmuje od 9—11 i 4—6-ej. 2360-20

Dr. L. PRYBULSKI
 Ulica Południowa № 2.
 Telefon № 18-59.
 Syphilis, choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopięciowe i niemocy płciowej.
 Leczenie syphilisu salvarsanem ERLICH-HATA 606—914 (wśródzynie).
 Leczenie elektrycznością, elektrolizą (usuwanie szpeczących włosów) oświetlenie kanału (uretroscopic).
 Przyjmuje od 8—1 r. i od 4—8 p. panie od 5—6 pp.
 Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. Karol Blum
 Specjalista chorób **Gardła, nosa, uszu i zbroczeń mowy** (jąkanie, seplenienie i t. d.) podług metody Prof. Gutmana z Berlina.
 Godziny przyjęć: od 10 i pół do 12 i pół i od 5 do 7-ej wiecz.
Piotrkowska 165 (róg św. Anny)
 Telefon 13. 52.

Dr. med. Leyberg
 Krótka, 5 tel. 26-50
 Choroby skóry weneryczne i płciowe; Przyjmuje od 10—1 i od 6—8. Pniedzialek od 4—6. W niedziele i święta od 8—1. Dla pań oddzielna poczekalnia. 2268

Dr. L. Klaczkin
 KONSTANTYNOWSKA 11.
 Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.
 LECZENIE SYPHILISU ERLICH-HATA 606.
 Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz., dla dam osobna poczekalnia od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano.

Dr. J. Silberstrom
 Ordynator Amb. Czer. Krzyża Zawadzka 12.
 Choroby skóry, włosów i weneryczne Kosmetyka lekarska. Stosowanie prep 606 i 914 (wśródzynie).
 Przyjmuje od 12—2 i 5—8 Pniedzialek od 4—5 (osobna poczekalnia), w niedziele do 4 po południu

Lemoniady Owocowe.
 Najzdrowszym napojem jest dobra **Lemoniada Owocowa** z naturalnych soków na wodzie destylowanej.
 To też proszę żądać wszędzie tylko lemoniady wyrobu fabryki **K. CHADZYŃSKIEGO**, w patentowanych szklanych butelkach, kach opłombowanych. Wyrób dobry i czysty — pod gwarancją.
 Kantor: Główna 51, róg Widzewskiej, telefon 15-69
 Cena szklki 8 kop. Dostawa do domów.
Lemoniady Owocowe.

10-15.000 rubli zarobku rocznego.
 Doskonale prowadzony interes przemysłowy niemiecki poszukuje na Królestwo Polskie, Kurlandję i Cesarstwo kierownika handlowego dla samodzielnego zarządzania filją w celu rozpowszechnienia sensacyjnych specjalnych artykułów, które na rynku wszechświatowym mają wybitne znaczenie i najdalej idące rozpowszechnienie. Stanowisko to zupełnie samodzielnie daje wielki dochód roczny i zapewnia jednocześnie zyskową i przyjemną egzystencję. Pożądani są panowie obeznani z tamtejszymi stosunkami, pragnący znaleźć przyjemne i korzystne zajęcie a rozporządzający kapitałem obrotowym w granicach kilku tysięcy rubli. Tylko wyczerpujące oferty ze szczegółowym wskazaniem społecznej i materialnej sytuacji — będą uwzględnione. Przesyłać oferty należy pod „Samodzielnosc” („Selbstständigkeit”) do biura ogłoszeń Alfred Pulvermacher Co., Berlin W. 30. 2390—1

WINA „CHASTA”

są wyborowego gatunku, nadzwyczaj lekkie i przyjemne w picciu.

Czerwone wina po 40, 55, 70, 80, 90, i 1.25 za butelkę.
Białe wina po 40, 55, 65, 70, 75, 80, 90, 1.— i 1.50 za butelkę.
Deserowe wina po 50, 80, 1.00, 1.25, 1.50 i 2.00 za butelkę.

SKŁAD: PIOTRKOWSKA 99.

W. GÓRSKI

SZEWC 18052-87

Mikołajewska 32.

Poleca Sz. klienteli obuwie wy-

kwintne w wielkim wyborze po cenach przystępnych.

Najnowsze fasony obuwia.

Firma nagrodzona wielkimi medalami złotymi na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi, oraz Wystawę 1913 r. w Neapolu.

Zarząd Eksploatacji Łódzkich Rzeźni Miejskich

Ul. Inżynierska № 1.

Poleca skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suchel i solone. Łój i szmalec topiony do celów technicznych. Krew suszona na nawozy sztuczne. Maczkę mięso-kostną na karm dla ryb, tuczni drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych. Szczecińską suchą mokrą. Łód sztuczny po 15 kop. za pud na miejscu bez odstawy. 592—

Mleko pełne nie fałszowane

Warszawskie Ziemiańskie Towarzystwo Mleczarskie

chcąc dać możność szerszym kołom Sz. Mieszkańców, tych dzielnic Łodzi, w których nie posiada własnych sklepów, zaopatrywania się

w mleko niefałszowane

wkrótce rozpocznie na ulicach sprzedaż mleka

Z wozu-automatu lodowni

po cenach niższych od cen w sklepach ze względu na mniejsze koszty utrzymania

2350-3-1

gwarantowanej czystości

Konstrukcja wozu-automatu wyklucza możliwość fałszowania mleka przez woznię

Gorset „JUVENIL”

Przygotowuje Płękność figury i zdrowia

ZALETY:

rozszerzenie klatki piersiowej,
tałja elastyczna,
linja pleców zupełnie
prosta.

Używając gorset „JUVENIL” niebędzie więcej pochytych dzieci, skłonnych do chorób płucnych.

Gorsety „JUVENIL”

renomowana pracownia gorsetów

Anny Laferskiej

Poleca wielki wybór gorsetów ostatnich fasonów Paryskich i Wiedeńskich, a także fason „TANGO”.

Łódź,

Konstantynowska № 10. Tel. 34-75.

Lombard

D. Wałchowicza i Syna

Południowa 20,

zawiadamia że 11/24 Lutego i dni następnym odbywać się będzie

LICYTACJA

na sprzedaż zastawów we właściwym czasie nie prolongedowanych. 2363 3-1

Warszawska Miejska Szkoła Poloznicza

Kurs roczny, opłata 100 rubli w 2 częściach. Zapis nowych uczennic trwa cały rok.

Liczba uczennic ograniczona.

Rok szkolny zaczyna się 1-go kwietnia i 1-go października. Podania i dowody składać w Wydziale Szpitalnym Magistratu miasta Warszawy, Krakowskie Przedmieście № 60, tamże należy się zwracać po wszelkie wiadomości i po ustawę. Świadectwo Szkoły daje prawo praktyki w całym państwie. 2126-3

Młody inteligentny CZŁOWIEK

który dotychczas pracuje w instytucji rządowej, poszukuje za skromnym wynagrodzeniem jakiegokolwiek zajęcia. Łaskawe oferty pod literami K. K. w Adm. N. G. Ł. 2364-3-1

Elektryczna szlifiernia

A. Zysłandra

Widzewska 12.

Poleca różne szkła kryształowe oraz lustra belgijskie. Przyjmuje urządzenia kryształowe do wystaw sklepowych i budowli, odnawia stare zniszczone lustra. Przyjmuje obsługa różnorodnych fasonów. 2318-1

Lokal dla doktora

lub adwokata w odpowiednim punkcie do wynajęcia od 1-go Lipca. Mieszkanie składa się z 4-ch pokoi. Wiadomość Piotrkowska № 115, apteka

W łocznij Jana Grodka, Widzewska № 106a.

Były Nauczyciel Języka rosyjskiego kursów Berlitz

I. Kraśnicki, udziela lekcji u siebie i u uczniów w domu. Pomoc dla rozbłących małe postępy w nauce. Przygotowanie do egzaminów na świadectwa. Długoletnia praktyka według metody Berlitz i kursu gimnazjalnego. Zostać można: 10-12 godz. 8-10 wiecz. KONSTANTYNOWSKA № 46 m. 8. 2304-2-1

Każdy może nabyć działek ziemi

w „ZWIERZYŃCU” w najlepszej części miasta Wilna, Miejscowość ładna, zdrowotna las, rzeka.

Ceny i warunki wygodne

Spieszcie się z kupnem: ziemi pozostało bardzo mało! To przypomnienie—ostatnie! Po informacji zwracać się do kantoru sprzedaży działek w Zwierzyńcu: Wilno, „Zwierzyńiec” prospekt 8-to Jerski № 68. Telefon № 46. Po informacji można zgłaszać się w ciągu całego dnia nie wyłączając świat. 2255-6-1

KLISZE

DO REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
zdjęcia fotograficzne dla celów reprodukcji
RYSUNKI, projekty reklamowe
i wydawnicze wykonywa

R. BORKENHAGEN
ŁÓDŹ, Piotrkowska 100, Tel. 24-72

Wydawca: Jan Grodek.

Damskie palta

teraz podczas wyprzedaży

niebawem tanio

z najnowszych mater, dawniej 15.—	teraz	9.—
„ prima „ „ 21.—	„	12.50
„ najlepszych „ „ 26.—	„	14.50

Schmechel & Rosner

Piotrk. 100.

2377

R. Markitant

akuszerka,

po długiej praktyce zagranicą po-

wróciła ul. Zawadzka 28 (front)

2283-3-1

Pierwsza

chrześcijańska lecznica

chorób zębów i jamy ustnej.

Łódź, ulica Przejazd 3.

Najlepsze ZĘBY sztuczne i plomby

Porada o d25 k od 10-7 wiecz.

Redaktor: Anna Grodek.